

Handleplan 2020

Sammenhængende patientforløb og tværsektorielt samarbejde - forskning og udvikling

---

Bestyrelsen godkendte i marts 2019 den overordnede strategi for Forsknings- og Udviklingsenheden for Sammenhængende Patientforløb og Tværsektorielt Samarbejde.

Strategiens mål er at bidrage til at skabe sammenhæng i diabetesindsatsen på tværs af sektorer og bremse udviklingen af diabetes

I henhold til strategien har enheden organiseret sit arbejde under fire programmer, henholdsvis:

- Tværsektoriel organisering af patientforløb
- Kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling og support i primærsektoren
- Patientrettede indsatser
- Forebyggelse af diabetes og fedme

Nærværende handleplan udmønter strategien i overordnede indsatser inden for de 4 programmer for 2020. Slutteligt beskrives eksempler på videndelings- og formidlingsindsatser i 2020.

Program: 'Tværsektoriel organisering af patientforløb'

Målet for programmet er, at udvikle, afprøve og formidle nye banebrydende tiltag, der skaber bedre sammenhæng i patientforløbet til gavn for personer med diabetes og andre kronikergrupper.

Med målsætningen om at generere forskningsbaseret viden om tværsektoriel organisering af patientforløb fokuserer dette programtema på at udvikle og afprøve samarbejds-modeller, som bygger på princippet om fælles populationsansvar på tværs af sektorer bl.a. igennem følgende indsatser.

I 2020 vil der bl.a. være fokus på udvikling og igangsætning af følgende indsatser:

Alle sektorer i et Midtklynge-projekt vil arbejde intensivt med at etablere en **samarbejdsmodel** (rækker også ind i 2021). Derudover udvikler og evaluerer vi forskellige modeller for "dialog på tværs af sektorer" med det mål, at viden og ikke patienter flyttes mellem sektorerne. Dialogen kan være i form af læge-konferencer og sygeplejerske-konferencer.

For at fremme tværsektorielt samarbejde ønsker enheden at afprøve en **afregningsmodel**, der tager hensyn til at personer med diabetes ofte er patienter i flere sektorer. Denne indsats planlægges sammen med DaCHE, SDU.

Ligeledes vil vi udvikle et projekt om **nudging**, hvor vi vil undersøge, om man vha. viden fra adfærdsøkonomi og -psykologi og design-thinking kan påvirke hvordan behandlere leverer diabetesbehandling og -pleje til gavn for personer med diabetes.

Handleplan 2020

Sammenhængende patientforløb og tværsektorielt samarbejde - forskning og udvikling

---

Med afsæt i lokale, regionale o/e nationale data og IT-løsninger og med målsætningen om, at **understøtte tværsektoriel videndeling og beslutningstagning** fokuserer dette programtema på at færdigudvikle, pilotafprøve og evaluere IT- løsningen '**Samblik**', som deler data på tværs af almen praksis, hospitaler og kommuner, mhp. bredere implementering på nationalt niveau.

Endvidere vil en **SDCA database** indeholdende kliniske-, helbreds- og socioøkonomiske data om personer med diabetes i Region Midtjylland blive etableret mhp. udvikling af forsknings- og udviklingsorienterede projekter og publikation af populationsoverblik til kommuner, AP og hospitaler i Region Midtjylland.

Program: Kvalitetsudvikling, kompetenceudvikling og support i primærsektoren

Målet med programmet er, at bidrage til at sikre høj kvalitet af diabetes behandlingen i primær sektoren ved at udvikle og afprøve metoder for kvalitetsudvikling og kompetenceudvikling til behandlere i primær sektoren.

I 2020 vil der bl.a. være fokus på udvikling og igangsætning af følgende indsatser:

Enheden har etableret Almen Praksis Diabetes Netværket (APDN), som består af 5 almen praksis fra regionens fem klynger. APDN er Stenos forum for behovsafdækning, idegenerering og afprøvningspraksis for nye indsatser, der involverer almen praksis. I 2020 vil **netværket blive udvidet** med 3 almen praksis og der vil blive afholdt 4-5 workshops med forskellige aktuelle emner. Mellem workshops arbejder praksis med konkrete projekter. I dette netværk sættes fokus på personer med diabetes af ikke vestlig baggrund, kvalitetsarbejde med egne data, udvikling af uddannelses tilbud til praksispersonalet og udvikling af medicingennemgang til personer med polyfarmaci.

I løbet af det kommende år vil vi i samarbejde med uddannelsesenheden ved SDCA undersøge potentialet for **etablering af et tilsvarende kommunalt netværk**.

Vi vil derudover supportere **almen praksis kvalitetsklynger** i Regionen i kvalitetsarbejdet med diabetes.

Program: Patientrettede indsatser

Målet er at medvirke til, at SDCA bliver et kompetencecenter for patientrettede indsatser i primær sektoren. Dette skal ske igennem forskning og udvikling af indsatser til at supportere og uddanne patienter med specielt fokus på sårbare patient grupper.

I 2020 vil der bl.a. være fokus på udvikling og igangsætning af følgende indsatser:

Handleplan 2020

Sammenhængende patientforløb og tværsektorielt samarbejde - forskning og udvikling

---

I samarbejde med Århus Kommune gennemføres projektet: "Sammen om diabetes", hvor almen praksis og Folkesundhed, Århus Vest arbejder sammen om at hjælpe personer med diabetes og med et potentiale for at forbedre deres egenomsorg. Indsatsen er primært målrettet **borgere af ikke dansk etnicitet**. Denne patientgruppe bliver også centrum for et antropologisk studie med det formål at udvikle hensigtsmæssige redskaber til patientuddannelse og livsstilsændringer og epidemiologiske studier af sygdomsbyrde og behandlingskvalitet.

At have **sunde tænder og tandkød** er væsentlig for livskvaliteten og dermed også en væsentlig faktor for at have overskud til at tage sig af sine sygdomme. Der er en kendt association mellem dårlig tandsundhed og dårlig reguleret diabetes. Formentlig er denne association også medieret af den sociale ulighed, der eksisterer på diabetes området. Derfor vil vi sætte fokus på tandsundhed og i første omgang beskrive sygdomsbyrden med det perspektiv at udvikle den rette intervention mod den rette målgruppe.

Enheden vil i et samarbejde med andre Steno centre, vores egen SDCA klinik, VIA og Diabetesforeningen afdække muligheder for at udvikle **trivselsfremmende indsatser i skolen** til børn og unge med T1D. Endvidere indgår enheden i udvikling og testning af spørgeskemaer til unge med diabetes.

Program: Forebyggelse af svær overvægt og diabetes

Målet er, at opbygge et nationalt kraftcenter indenfor viden om forebyggelse af fedme og diabetes, og tilpasse og udvikle eksisterende og nye interventioner (i praksisfeltet).

I 2020 vil der bl.a. være fokus på udvikling og igangsætning af følgende indsatser:

Enheden vil etablere et forskningssamarbejde omkring lokalsamfundsindsatser målrettet **forebyggelse af overvægt blandt børn og unge** – med målet at justere, afprøve og evaluere en sådan indsats i en eller flere midtjyske kommuner – baseret på både nationale og internationale samarbejde og erfaring.

I forhold til **børn og unge, der lever med svær overvægt** vil vi udvikle, evaluere og justere nye og eksisterende indsatser. Vi vil undersøge hvad der tilbydes, hvad virker og til hvem? Herunder gennemføre effektstudier i forskningsmæssige valide designs. Til brug for behandlere vil vi udvikle en proces der kan sikre et løbende opdateret overblik over primær- og sekundærsektorens indsatser rettet mod børn og unge, der lever med svær overvægt. Dette arbejde vil primært være afdækkende mhp. at give et overblik.

Enheden vil have fokus på **kvinder med højt BMI og samtidig graviditet og kvinder, der under graviditeten udvikler diabetes**. I samarbejde med Aarhus Jordemoderpraksis udvikles og afprøves en model, der skal hjælpe kvinder til ikke at øge vægten for meget under

Handleplan 2020

Sammenhængende patientforløb og tværsektorielt samarbejde - forskning og udvikling

---

graviditeten. Vestklyngen i regionen udvikler i samarbejde med det supplerende tiltag godkendt i SDCA en efterfødsels-indsats, der er kommunalt baseret. Vi følger og sikrer evaluering af disse tiltag.

Videndeling og formidling

Som en del af enhedens virke vil der i 2020 blive taget initiativ til formidling og videndeling om aspekter af særkendet vedr. sammenhængende patientforløb og tværsektorielt samarbejde igennem afholdelse af symposier og workshops, deltagelse i videnskabelige kongresser og publikationer såvel i nationale og internationale videnskabelige tidsskrifter, f.eks.:

- Afholdelse af symposium vedr. 'Børn, unge og svær overvægt' i samarbejde med 'Vidensråd for forebyggelse'.
- Afholdelse af 2-dags workshop med forskere fra Deakin University i Australien for at sprede deres viden og værktøjer om lokalsamfundstilgange ift forebyggelse af overvægt blandt børn og unge
- Udvikling og gennemførelse af Diabetes stream på International Conference of Integrated Care (Croatia, april 2020). Vi har hovedansvaret for planlægning af dette stream i et samarbejde med Steno DK og de øvrige Steno centre
- Deltagelse i folkemøde på Bornholm med aktiviteter om "Sammenhæng i patientforløb" og "Overvægt hos børn/unge"
- Videnskabelige publikationer til journals og kongresser
- Etablering og vedligeholdelse af hjemmeside, der beskriver enhedens aktiviteter
- Videreførelse af samarbejdsgruppe på tværs af Steno Centre, som arbejder med relaterede emner